

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

UOHSX005EIVI

Číslo jednací:
ÚOHS-D564/2013/VZ-18100/2013/531/RKr

Vyřizuje:
Ing. Krůžela

V Praze dne:
20. 9. 2013

Principy rozhodování v případě stanovené technické specifikace pro CPU.

Vážený pane náměstků,

na základě Vašeho dopisu ze dne 2. 9. 2013 č.j.: MSMT-35457/2013-1 Vám tímto zasíláme obecnou informaci o postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen Úřad“) při prověřování podnětů, v rámci nichž si pisatel stěžuje na diskriminačně stanovené technické specifikace, a to konkrétně stanovení frekvence procesoru (dále jen „CPU“) při zadávání veřejných zakázek na dodávky počítačů.

V souladu s usnesením vlády ze dne 11. července 2007 č. 763 o Metodice k používání některých všeobecných technických specifikací při zadávání veřejných zakázek na nákup osobních počítačů, je přijímán názor, že nejvhodnější způsob jak lze stanovit technické parametry CPU v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), je jeho popis prostřednictvím vhodně zvolených benchmarků. Jak bylo Úřadem ověřeno, není tento způsob vždy vhodný.

Opomeneme-li fakt, že uvedená metodika vznikla před 6 lety, což je pro trh mikroprocesorů, který se dynamicky vyvíjí, velmi dlouhá doba, je nutno se zastavit u samotného požadavku na vyjádření výkonu pomocí benchmarku. Samotný „benchmarking CPU“ má totiž více negativních rysů, a to především:

- a) Jedná se vždy o skupinu konkrétních algoritmů, operací, které vždy představují jen úzký segment z širokého spektra operací a neposuzuje tudíž výkon komplexně. Prováděné operace nejsou benchmarkovými společnostmi obvykle uváděny a z tohoto důvodu je i velmi složité pro zadavatele vybrat z velkého množství benchmarků na trhu ten, který bude nejlépe odpovídat jeho požadavkům na výběr CPU.
- b) Výsledky vlastního benchmarkingu CPU mohou být různé při různých konfiguracích počítače.
- c) Výsledky získané různými benchmarky nejsou vzájemně porovnatelné a mohou se velmi lišit.
- d) Neexistuje sjednocená certifikace benchmarkových testů, a tudíž není zaručena ani jejich objektivita.

Objektivně přijatelným řešením by tak mohlo být hodnocení výkonnosti počítačových sestav (nabízených konfigurací) pomocí různých, objektivních benchmarkových testů od obecně uznávaných společností, pomocí kterých by se testovala až uchazeči nabízená technická řešení, tedy celé počítačové sestavy. Proti tomuto způsobu však hovoří především jeho ekonomické stránka (takové benchmarky jsou velice nákladné) a tudíž se jedná o řešení, které by veřejné zakázky „prodražovalo“.

Z uvedených negativ benchmarkingu CPU vyplývá zásadní otázka, zda tedy benchmarking CPU nepřináší pro zadavatele více rizik spojených např. s nesprávnou volbou použitého benchmarku, neobjektivností získaných výsledků apod., než technická specifikace vyjádřená pouze prostřednictvím základních parametrů jako je taktovací frekvence, počet jader, apod. a nepřinese-li takto vyjádřená technická specifikace zadavateli lepší výsledek. **V této souvislosti je vhodné upozornit na fakt, že ze strany většiny výrobců softwarových produktů na současném trhu je uváděn pro funkčnost softwaru požadavek na minimální konfiguraci PC a u požadavku na CPU je uváděna minimální frekvence. Z tohoto důvodu je tak pro zadavatele požadavek na minimální frekvenci CPU (vzhledem k softwarovým produktům, které zamýšlí na PC nainstalovat) v kontextu požadavku na minimální konfiguraci PC, přesnějším a srozumitelnějším požadavkem než vyjádření výkonu prostřednictvím benchmarkingu, který výrobci software neuvádějí.**

Ke stejným závěrům dospěl i jeden z leaderů na světovém trhu mikroprocesorů, společnost Intel Corp., která ve svém stanovisku¹ mj. uvádí, že benchmarking nemusí být nejlepším řešením pro stanovení technické specifikace CPU, neboť benchmarky, které na trhu existují, nemusí dostatečně reflektovat všechny požadavky zadavatelů na procesory ve vztahu k požadavkům na konfiguraci PC apod. Jejich požadavky totiž mohou být natolik specifické, že je nebudou vystihovat ani případné kombinace benchmarkových testů. Proto může být i velmi obtížné najít vhodný benchmark nebo jejich kombinaci a zvolení benchmarku nevhodného tak může vést k chybným požadovaným řešením. Případné použití benchmarkingu společnost Intel Corp. doporučuje spíše u velkých tendrů, především vzhledem k jejich finanční a časové náročnosti a naopak nedoporučuje použít benchmarking u tendrů malých a u tendrů na servery. Za jinou metodu pro stanovení technické specifikace CPU proto společnost Intel Corp. považuje kombinaci technických parametrů, s tím, že zadavatelé nesmí stanovit kombinaci požadovaných technických parametrů diskriminačně a kombinace technických parametrů musí být zadavatelem stanovena s ohledem na požadovanou konfiguraci PC.

Na základě výše uvedených skutečností dospěl Úřad k závěru, že požadavky na CPU lze kromě vhodně zvolených benchmarků, popsat také prostřednictvím kombinací jeho základních parametrů, do kterých frekvence procesoru bezesporu patří, jakož lze připustit i způsob, kdy zadavatel popíše účel, který má CPU naplnit, tj. např. pro jaké softwarové produkty, které zadavatel zamýšlí pořídit, má uchazeč konfiguraci PC (včetně CPU) navrhnout. Lze tedy připustit, za určitých okolností, všechny uvedené způsoby jak CPU v rámci technické specifikace popsat.

¹ „WHITE PAPER – Technical Specifications in the Public Procurement of Computers“ ze srpna 2012 zveřejněným na webových stránkách společnosti: <http://www.intel.eu/content/www/eu/en/homepage.html>.

Technické specifikace CPU stanovené zadavateli je však nezbytné posuzovat ve vztahu k § 45 odst. 3 zákona, tj. zda určitým dodavatelům nezaručovaly konkurenční výhodu nebo zda nevytvářely neodůvodněné překážky hospodářské soutěže.

Z rozhodnutí Úřadu, často uváděných v podnětech podávaných řídicími orgány, je zřejmé, že o skutečnosti, zda byl spáchán správní delikt, vždy rozhodovalo, zda technická specifikace stanovená zadavatelem vedla právě k porušení výše uvedeného ustanovení zákona, tj. zda určitým dodavatelům zaručovala konkurenční výhodu nebo vytvářela neodůvodněné překážky hospodářské soutěže a stala se tak nástrojem diskriminace dodavatelů.

Obecně lze konstatovat, že v rámci většiny přezkoumávaných podnětů týkajících se frekvence procesorů při zadávání veřejných zakázek na dodávku počítačů, existují pouze 2 výrobci CPU, kteří mohou nebo mohli tento komponent v rámci plnění veřejné zakázky dodat. Těmito výrobci jsou společnosti Intel Corp. a Advanced Micro Devices, Inc. Komponenty těchto dodavatelů následně využívají výrobci počítačů, kteří CPU „montují“ do svých sestav. Úřad v rámci prověřování podnětů zkoumá, zda byli výše uvedení výrobci schopni své výrobky pro plnění veřejné zakázky dodat, tedy zda obě společnosti disponují procesory se zadavatelem stanovenou minimální frekvencí. Pokud ano, není žádný z nich diskriminován a § 45 odst. 3 zákona tak není porušen. Na výrobcích počítačových sestav je následně, aby si CPU od konkrétního výrobce zvolili. Nelze tak hovořit ani o diskriminaci dodavatelů celé počítačové sestavy.

Tímto způsobem jsou posuzovány všechny obdobné podněty, kterými se Úřad v současné době zabývá, a které se předmětné problematiky týkají.

S pozdravem

Mgr. Jiří Zmatlík
Úsek veřejných zakázek III
ředitel

Obdrží

Ing. Michal Zaorálek, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7,
118 12 Praha